

Collbató - Camí de l'Artiga - Bassal dels Corbs - Drecera de sant Joan - camí de les Bateries - Collbató

Itinerari

Interessant itinerari que, en la seva part inicial, passa per un camí antic que havia estat mig perdut fins no fa masses anys i, gràcies al pacient treball de Jordi Oliver fet entorn els anys 94 i 85 del segle passat, es pogué recuperar en la seva totalitat. Sorpren, per exemple, que la primera part del camí no està dibuixat en el precís mapa de Ramon de Semir de l'any 1949. Bona part d'aquest itinerari és esmentat l'any 1909 com a "Antich camí de la Vinya nova" en el llibre "Montserrat. Itinerari" publicat per la Revista Montserratina.

L'itinerari surt de Collbató per la pista de la Vinya nova. Arribats a l'indret conegut com el clot de la Mònica s'agafa un camí ampli que flanqueja un gran oliverar fins trobar l'inici inferior del camí de les Artigues que cal seguir. Aquest transcorre en pujada paral·lel al serrat d'en Muntaner fins arribar un petit coll petri on es bifurca: un segueix cap les Artigues per anar al coll dels Pollegons i un altre va cap a les ermites de sant Joan i sant Onofre passant pel Bassal dels corbs. Seguint aquest darrer camí es puja a un coll al capdamunt del serrat de la Pastereta i continua per arribar a la petita clotada al peu d'una paret rocosa on hi ha el Bassal dels corbs i la capçalera del torrent del Misser. Després d'una petita pujada s'arriba a al pas de la Mallenquera, petit coll petri situat entre la Miranda de sant Joan i la Miranda de santa Caterina. Passat el coll s'entra en el domini del torrent de santa Caterina. El camí baixa en direcció a les ermites de sant Joan i sant Onofre fins arribar al camí que puja del pla de les Taràntules cap aquest indret.

Pocs després de passar per sota de la capella de sant Joan, i davant de les escales de Jacob, surt el camí de sant Joan a la font Seca o camí del Torrent de santa Caterina. Seguint avall per aquest camí s'arriba al camí de les Bateries a l'alçada

de la font Seca i es continua avall en direcció a Collbató fins la cruïlla amb el camí de la Vinya. Des d'aquesta es retorna el punt de sortida.

Dificultat: No té cap dificultat específica

Material recomanat: És necessari portar aigua (recomanable un litre i mig a l'estiu), botes de tresc, roba d'abric segons el temps i, a l'estiu, barret.

Distància: 7,9 km

Durada: 3 hores 55 minuts

Altitud màxima: 1.031 metres

Altitud mínima: 407 metres

Alçada de la sortida: 407 metres

Alçada de l'arribada: 407 metres

Diferència alçada sortida i punt més alt: 624 metres

Diferència entre altitud sortida i arribada: 0 metres

Diferència entre punt més baix i punt més alta: 624 metres

Ascensió acumulada des de la sortida: 659 metres

Descens acumulat des de la sortida: 659 metres

0 minuts Sortida S'inicia l'itinerari a Collbató agafant la pista de la Vinya Nova que es troba al final del carrer Pau Bertran d'aquest municipi.

5 minuts. Bifurcació. A la dreta de la pista de la Vinya Nova s'inicia el camí de la Costa, camí Vell de Collbató a Montserrat o camí de les Bateriaes. Avançar entre camps d'oliveres

6 minuts. Bifurcació. A l'esquerra surt una pista que s'endinsa per la plana collbatonina i permet arribar, entre altres indrets, al GR 5/GR 172

12 minuts. Bifurcació. Nova pista a l'esquerra que porta a diversos indrets de la plana collbatonina.

15 minuts. Bifurcació. Arribada al camp de l'olivar de la Mònica. Deixar el camí de la Vinya Nova i flanquejar l'oliva en pujada per la dreta per un camí prou ample.

19 minuts. Bifurcació. A la dreta arriba un camí, recentment recuperat, que mena cap a Collbató.

24 minuts. Camí de les Artigues. El camí ample acaba en una petita esplanada, però abans surt en el camí frondós de les Artigues. El camí s'orienta cap el serrat d'en Muntaner amb el Frare Baix al seu final. Es puja per dins del bosc tocant la vessant esquerra d'un torrent en direcció nord. Ramon de Semir anomena aquest torrent canal de l'Artiga baixa. Aquesta denominació contrasta amb l'assimilació que es feu anys més tard entre aquest nom i la canal de les Dames. Pintades de color blau.

30 minuts. Torrent. Creuar un torrent. A la dreta important marge de pedra. El camí continua pujant. El camí fa una llaçada de 180 graus al peu del Frare Baix. Caminó discret que mena a vies d'escalada. Continuen els marges de pedra fent murs de contenció. Antigament el següent tram del camí no estava recuperat de tal manera que des d'aquest indret l'ascensió continuava per dins del buc del torrent. Aquest tram de camí fou recuperat pacientment per en Jordi Oliver entre els anys 95 i 95 del segle passat. Murs de contenció a banda i banda del camí. Marques blaves.

31 minuts. Bifurcació. A l'esquerra, senyalitzat per un senzill fita, surt un caminó que permet anar al peu del Frare Baix.

32 minuts. Torrent. El camí gira per tornar a creuar l'anterior torrent. En aquest punt, antigament, s'incorporava el corriol que pujava pel mateix buc del torrent. Després de creuar el torrent es segueix pujant en direcció sud per una zona rocosa de poca vegetació. Bona visió panoràmica del serrat del Muntaner, amb el Frare baix a la seva part baixa, i la zona d'influència del torrent. Petit tram on el camí planeja suaument fins arribar a una gropa de roca a la base de la serra de la Pastereta.

34 minuts. Gropa rocosa. Pujada continua per damunt de roca en direcció nord. Arribats a la capçalera del torrent el camí torna a entrar momentàniament en un

petit bosc. Al peu de la serra d'en Muntaner són ben evidents algunes feixes delimitades per considerables murs de pedres ben visibles des del camí mentre es puja per la gropa rocosa al peu de la serra de la Pastereta.

41 minuts. Roca. El camí passa a tocar d'una roca solitària amb una petita balma obrada en la seva base. Nova entrada en bosc en la zona d'influència del torrent. Es creuen diversos torrents que venen de la serra de la Pastereta cap al torrent principal.

46 minuts. Torrent. El camí torna a creuar novament un torrent i puja per la seva dreta.

50 minuts. Ziga-zagues. El camí pren ràpidament alçada gràcies a una varies ziga-zagues totes ben apuntalades per impressionants murs de pedra. El camí té trams de 1,30 o 2 metres que indica la seva importància en temps passats. Bona vista de la gran paret del serrat de la Pastereta.

1 hora. Bifurcació. Arribada a un petit coll rocós que és una cruïlla de camins. Al damunt de la roca hi ha una pintada antiga que indica: a la dreta sant Joan en 40 minuts a l'esquerra als Pollegons en 39 minuts. Agafar el camí de la dreta que s'enfila ràpidament.

1 hora i 2 minuts. Coll. Arribada a un nou petit coll rocós a través del qual s'entra en el domini de les Artigues. Bon mirador del serrat d'en Muntaner, serrat dels Pollegons i la regió de la Plantació. El camí continua pujant. En alguns trams són ben apreciables els murs de contenció de pedra. Continuen les senyals blaves. Diversos petits miradors sobre la regió de la Plantació.

1 hora 38 minuts. Coll. Petita plataforma rocosa o coll situat al capdamunt del serrat de la Pastereta.

1 hora 40 minuts. Mirador. A la dreta del camí hi ha una àmplia clapa rocosa que permet contemplar tot l'entorn del coll pas de la Mallenquera i la capçalera del torrent del Misser.

1 hora 43minuts. Bifurcació. Per damunt de la roca, a l'esquerra, per damunt mateixa de la roca, surt el caminó que mena a la balma de sant Martí a sota

mateix de la Gorra frígia. Continuar pel camí que seguíem.

1 hora 44 minuts. Bassal dels corbs. El camí flaqueja per baix el Contrafort de la Miranda de santa Magdalena caminant pocs metres per damunt de roca. Al final de la roca entre matolls hi ha dues petites basses on s'acumula l'aigua que s'escola per la roca.

1 hora 47 minuts. Coll. Després d'una curta pujada s'arriba al Pas de la Mallenquera. Coll petri encaixonat entre la Miranda de sant Joan i la Miranda de santa Caterina.

1 hora 56 minuts. Bifurcació. Baixada del coll per dins d'un bosquet en direcció a les ermites de sant Joan i sant Onofre. Pas per damunt de roca al peu de la Miranda de sant Joan. A la dreta es deixa un caminó, barrat per un tronc, que permet accedir a l'ermita de santa Caterina

2 hores 2 minuts. Bifurcació. Arribada al camí de sant Joan sota mateix de les ermites de sant Joan i de sant Onofre. Seguir baixant en direcció al Pla de les Taràntules.

2 hores 5 minuts. Bifurcació. Pocs després de passar per sota de la capella de sant Joan, i davant de les escales de Jacob, surt el camí de sant Joan a la font del Miracle o camí del Torrent de santa Caterina. Seguir avall per la "nova drecera de sant Joan". Es combinen marques grogues i blaves.

2 hores 11 minuts. Bifurcació. A la dreta surt un caminó, senyalat amb blau, cap a l'ermita de santa Caterina. Continuar una estona pel camí de la drecera per dins del buc del torrent. Cal ser curosos, especialment, si ha plogut per evitar relliscar.

2 hores 46 minuts. Bifurcació. Arribada al camí de les Bateriaes pocs metres abans del torrent de santa Caterina. Seguir per la dreta. Un cop passat el torrent es veu, a l'esquerra, les restes de la cisterna de la Font Seca associada a una miracle de la Mare de Déu. Segons s'explica, aquesta font s'assecà per donar origen a la font del Miracle, l'actual font del Portal al monestir de Santa Maria. Després de fer uns pocs metres per dins del torrent el se'n surt per la seva dreta per continuar baixant ara en direcció sud.

3 hores. Pou Petit de la Costa Dreta o pou de Sant Joan. A la dreta del camí queda l'estreta entrada de Pou Petit de la Costa Dreta o altrament dit pou de Sant Joan. És un petit avenc de sis metres de fondària. Al seu costat surt el corriol que porta cap l'avenc del Pi Ver o pou de la Costa Dreta, de 103 metres de profunditat, que queda una mica allunyat, uns 20 minuts de marxa. Des d'aquest indret, mirant cap a llevant es contempla tot el serrat de les Garrigoses i l'esplanada de les Bateriaes on s'instal·laren les bateries durant la Guerra del Francès. Mirant al peu del cingle que queda a l'esquerra, per damunt del torrent, es distingeix l'entrada de la cova Gran, important abrigall de civilitzacions passades. També és apreciable la singular estructura anomenada el Pont Natural de Collbató. També d'aquest indret, mirant enrere, es veuen les ermites de Sant Joan i Sant Onofre.

3 hores 2 minuts. Les Voltes o la Costa. Inici de les anomenades Voltes o la Costa, importants llaçades del camí que permeten perdre ràpidament alçada. El camí s'orienta cap el sud-oest i descriu cinc llaçades. Aquest indret se'l coneix com les Voltes, tot i que alguna persona també l'anomena com les voltes de Sant Antoni. Cal apreciar els murs de pedra seca que donen solidesa al camí. A l'esquerra del nostre camí arriba de pujada la drecera anomenada de Fra Garí que puja des de Collbató per una cresta rocosa molt dreta. Hi ha marques grogues i blanques.

3 hores 6 minuts. Bifurcació. Després del tercer revolt de les llaçades a ma esquerra hi la cruïlla amb la drecera de fra Garí que puja des del poble de Collbató per damunt d'una cresta molt rocosa. Hi ha una gran fita de pedres.

3 hores 12 minuts. Roca dels Polls i roca Llisa. El camí arriba a un zona de terra més dura que l'ordinària, de consistència argilosa i color fosc. El camí passa per una cornisa rocosa de conglomerat i gresos rogencs. A la dreta es troba un esbero que és l'agulla anomenada roca dels Polls. A pocs metres mes avall es troba l'anomenada Roca Llisa, dita així per la composició del terra d'aquesta zona. És una balconada sobre Collbató al peu d'un cingle. Observis els rebaixos fets antigament a la roca per facilitar el pas dels cavalls.

3 hores i 16 minuts. Taca Blanca o el Llençol. En un pany de roca, antigament hi havia una gran pintada blanca que feia de referència visual, d'aquí

el nom de Taca Blanca o el Llençol. Avui, aquesta taca ha estat substituïda per una senyera envoltada de petites plaques evocadores d'esdeveniments muntanyencs i de records a difunts. En aquest indret acaba la drecera dels Graus que puja de Collbató. En una fissura de la roca hi ha una capsa metàl·lica que contenia un antic llibre de registre actualment inexistent. En una altra fissura hi ha un petit pessebre. Val la pena observar com alguns dels carreus fets servir per construir el mur del camí en aquest indret, són de gres i per la seva forma deuen provenir d'alguna de les antigues creus que solcaven el camí.

3 hores i 23 minuts. Torrent. El camí continua baixant fins arribar a una de les branques del torrent del clot dels Lladerns que facilita el ràpid descens. En aquest indret uns quants gabions sostenen el camí. A continuació, travessant aladerns i marfulls, es creua un nou torrent que permet vèncer el serrat de la Guàrdia. Aquest indret es una bona balconada dels camps d'oliveres i el poble de Collbató

3 hores i 27 minuts. Serrat de la Guàrdia. El camí passa per la part inferior del serrat de la Guàrdia on una roca es troba en mig del pas. Un cop flanquejat l'extrem inferior del serrat de la Guàrdia el camí gira cap el nord i continua baixant creuant un torrent que neix al peu del pou de la Costa Dreta. Baixada important. El ferm del camí conserva, durant forces metres, l'empedrat original del camí original. En alguns indrets es veu perfectament com el camí original tenia una base que, emplenada de terra, servia de base per situar les pedres que feien de ferm del camí per facilitar el pas dels vianants i animals de càrrega.

3 hores i 43 minuts. Cova. A l'esquerra del camí, just abans d'un revolt, hi ha la cova de les Bagasses situada per sota del nivell del camí. Es tracta d'una petita cova. Immediatament el camí descriu dues ràpides llaçades. Es tracta d'un tram antic recuperat pel Patronat de la Muntanya de Montserrat, ja que es trobava tapat durant molt anys per una espessa bardissa. S'observa l'empedrat medieval que facilitava el pas de persones i animals.

3 hores i 45 minuts. Bifurcació. Indret amb un magnífic pi de tres branques en la cruïlla de camins. Girar a l'esquerra per agafar el traç de l'antic camí medieval. El corriol de la dreta és una drecera que s'havia fet antigament quan el camí original, el que ara es transita agafat, es trobava colgat per la vegetació. Hi ha

senyals grocs, tot i que en algun moment es poden veure algunes marques grogues i blanques. En aquest tram es pot observar, com també en altres indrets d'aquest camí vell de Collbató a Montserrat, l'existència d'un empedrat que facilitava el pas de les persones i els animals de càrrega. Aquest fet evidencia la importància de que tenia aquesta camí.

3 hores i 46 minuts. Bifurcació. Trobada amb la drecera anterior. Restes d'un pal on hi havia un rètol explicant la recuperació del tram medieval del camí que acabem de fer.

3 hores i 48 minuts. Tanca de fusta. Barrera de fusta per impedir l'accés de motocicletes, bicicletes i cavalls al camí de la Costa.

3 hores i 50 minuts. Casalot. Fita on està inscrit PNMM. A la dreta es veu una paret de tàpia pràcticament engolida per la vegetació de la resta del que havia estat l'antic hostel anomenat el Casalot. Agafar la pista en direcció al poble de Collbató que està a tocar. A l'esquerra hi ha una bassa i a la dreta un camí barrant amb una cadena.

3 hores i 51 minuts. Bifurcació. Arribada a la pista de la Vinya Nova. En aquest indret, hi ha un tòtem de fusta on s'explica la història del camí vell de Collbató al monestir de Santa Maria de Montserrat, conegut a partir del segle XIX com a camí de les Bateries. Girar a l'esquerra.

3 hores i 55 minuts. Collbató. Entrada a Collbató per la zona coneguda com el Pujolet on comença el carrer asfaltat de Pau Bertran. Punt final de l'itinerari.

